

ΕΠΕΙΓΟΝ

Αθήνα, 21 Μαΐου 2008

Αρ. Πρωτ: 4501/08.2.2

Πληροφορίες: Χάρης Σιμόπουλος

Τηλέφωνο: 210-7289624

Fax: 210-7289643

Προς

ΥΠ.ΕΣ. / Γενική Διεύθυνση Μεταναστευτικής Πολιτικής & Κοινωνικής Ένταξης

Ο.Α.Ε.Δ. / Διεύθυνση Απασχόλησης

ΘΕΜΑ: Υπολογισμός χρόνου νόμιμης διαμονής για τη χορήγηση άδειας διαμονής αλλοδαπού αόριστης διάρκειας.

Ο Συνήγορος του Πολίτη έχει λάβει σειρά αναφορών από αλλοδαπούς κατόχους πράσινης κάρτας, αλλά και από προστατευόμενα μέλη που αναγραφόταν στην πράσινη κάρτα κατόχων, σχετικά με τον υπολογισμό του χρόνου νόμιμης διαμονής τους, προκειμένου να αποκτήσουν άδεια διαμονής αλλοδαπού αόριστης διάρκειας.

Συγκεκριμένα:

- α) για μεν τους κύριους κατόχους πράσινης κάρτας ετέθη το ζήτημα του χρόνου έναρξης της νόμιμης παραμονής και εάν αυτός ξεκινά από τη σχετική αίτηση νομιμοποίησης ή από την έκδοση της πράσινης κάρτας,
- β) για δε τα προστατευόμενα μέλη, τα οποία ήταν εγγεγραμμένα στην πράσινη κάρτα του κατόχου, ετέθη το ζήτημα του κατά πόσον μπορούν να επωφεληθούν από τη διάταξη για την άδεια αόριστης διάρκειας, δεδομένου ότι ο Ο.Α.Ε.Δ. δεν χορηγεί σε αυτά βεβαιώσεις που να αναφέρουν το γεγονός της καταγραφής τους πλησίον του κατόχου της πράσινης κάρτας.

Ο Συνήγορος του Πολίτη έχει ήδη διαμεσολαβήσει και για τα παραπάνω δύο ζητήματα.

Ως προς το θέμα του χρόνου έναρξης της νόμιμης διαμονής των κατόχων πράσινης κάρτας πρότεινε στο Υπουργείο Εσωτερικών (ΥΠ.ΕΣ), οι σχετικές βεβαιώσεις που χορηγούνταν από τον Ο.Α.Ε.Δ. στους αιτούντες πράσινη κάρτα να υπολογίζονται ως χρόνος νόμιμης διαμονής. Το εν λόγω Υπουργείο απεδέχθη την πρόταση της Αρχής (υπόθεση 14256/2005).

Ως προς το θέμα των προστατευόμενων μελών κατόχων πράσινης κάρτας ο Συνήγορος του Πολίτη με το Α.Π.: 4501/08.2.1/7-5-2008 έγγραφό του έχει καλέσει τον Ο.Α.Ε.Δ. να αναγνωρίσει σε αυτά το καθεστώς του προστατευόμενου μέλους, ούτως ώστε να τους χορηγήσει σχετική βεβαίωση (υπόθεση 4501/2008). Η απάντηση του Ο.Α.Ε.Δ. εκκρεμεί, καθώς η διαμεσολαβητική πρωτοβουλία της Αρχής είναι πρόσφατη.

Ωστόσο, δεδομένου ότι δεκάδες χιλιάδες καταγεγραμμένοι και νομιμοποιηθέντες αλλοδαποί με το πρόγραμμα νομιμοποίησης της «πράσινης κάρτας» έχουν αρχίσει να συμπληρώνουν ή επίκειται να συμπληρώσουν το αμέσως επόμενο χρονικό διάστημα τη δεκαετή νόμιμη και συνεχή διαμονή που ορίζεται ως προϋπόθεση για τη χορήγηση της άδειας διαμονής αόριστης διάρκειας ο Συνήγορος του Πολίτη επανέρχεται στα δύο ζητήματα, συνοψίζοντας και επισημαίνοντας τα ακόλουθα:

Το θεσμικό πλαίσιο.

I) Αρμοδιότητα για θέματα μεταναστευτικής πολιτικής

Σύμφωνα με το άρθρο 89 § 4 του ν. 3386/2005, αρμόδιο για την παρακολούθηση και την αξιολόγηση της εφαρμογής των διατάξεων του νόμου για την είσοδο, διαμονή και ένταξη υπηκόων τρίτων χωρών στην Ελληνική Επικράτεια, καθώς και για το συντονισμό των συναρμόδιων φορέων είναι το Υπουργείο Εσωτερικών.

II) Θέματα διοικητικής διαδικασίας / Διεκπεραίωση υποθέσεων από τη Διοίκηση / Χορήγηση βεβαίωσης καταγραφής από Ο.Α.Ε.Δ..

Σύμφωνα με το άρθρο 4 § 4 του ν. 2690/1999 (κύρωση του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας) «*οι διοικητικές αρχές οφείλουν, ύστερα από αίτηση του ενδιαφερόμενου, να χορηγούν αμέσως πιστοποιητικά και βεβαιώσεις. Αν η άμεση χορήγηση τούτων δεν είναι δυνατή, αυτά αποστέλλονται ταχυδρομικώς, μέσα ημερών, στη διεύθυνση που έχει δηλωθεί*».

III) Διαμονή αλλοδαπών

Το άρθρο 91 § 2 του ν. 3386/2005, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 18 § 1 του ν. 3536/2007, προβλέπει τη χορήγηση άδειας διαμονής αόριστης διάρκειας στους αλλοδαπούς που συμπληρώνουν δεκαετή συνεχή νόμιμη διαμονή. Η εν λόγω άδεια χορηγείται και στα ενήλικα, άνω του 21^{ου} έτους, μέλη οικογένειας υπηκόου τρίτης χώρας, εφόσον πληρούν αυτοτελώς τις προϋποθέσεις χορήγησης.

Τα π.δ. 358/1997 (προϋποθέσεις και διαδικασία για τη νόμιμη παραμονή και εργασία αλλοδαπών στην Ελλάδα, που δεν είναι υπήκοοι των Κρατών – Μελών της Ε.Ε.) & 359/1997 (χορήγηση της κάρτας παραμονής περιορισμένης χρονικής διάρκειας σε αλλοδαπούς) προέβλεπαν:

- α) Αλλοδαποί που διέμεναν παράνομα στην Ελλάδα, κατά τη δημοσίευση των εν λόγω π.δ., με σκοπό την άσκηση οικονομικής δραστηριότητας, κατέγραφαν τη διαμονή τους, προκειμένου να τη νομιμοποιήσουν, υπό ορισμένες προϋποθέσεις (άρθρο 1 § 1 π.δ. 358/1997).
- β) Οι αλλοδαποί αυτοί θα έπρεπε, εντός προθεσμίας ορισμένων μηνών που άρχιζε από την 1/1/1998, να εμφανιστούν στο πλησιέστερο γραφείο απασχόλησης του Ο.Α.Ε.Δ. και να ζητήσουν την προσωρινή νομιμοποίηση της παραμονής και εργασίας τους στη χώρα και τη χορήγηση Κάρτας Προσωρινής Άδειας παραμονής (άρθρο 2 § 1 π.δ. 358/1997).
- γ) Στους αλλοδαπούς που υπέβαλαν τη δήλωση - αίτηση νομιμοποίησης χορηγούνταν από τις υπηρεσίες του Ο.Α.Ε.Δ. έγγραφο πιστοποίησης της κατάθεσης αυτής, το οποίο καλείται Κάρτα Προσωρινής Άδειας Παραμονής Αλλοδαπού και επέιχε θέση και προσωρινής άδειας εργασίας ((άρθρο 2 § 3 π.δ. 358/1997).

δ) Σύζυγοι και ανήλικα τέκνα των κατόχων την Κάρτα Προσωρινής Άδειας Αλλοδαπού, Κάρτας Παραμονής Περιορισμένης Χρονικής διάρκειας ή εκείνου στον οποίο έχει χορηγηθεί σχετική βεβαίωση κατάθεσης δικαιολογητικών για την έκδοση της Κάρτας αυτής δεν απελαύνονταν κατά τη διάρκεια ισχύος των εγγράφων αυτών.

Ειδικά τα ανήλικα τέκνα των κατόχων των παραπάνω εγγράφων, τα οποία ενηλικιώνονταν κατά τη διάρκεια ισχύος των εγγράφων αυτών δεν απελαύνονταν μέχρι τη συμπλήρωση του 21^{ου} έτους της ηλικίας τους, ενώ περαιτέρω τα ανήλικα τέκνα των κατόχων Κάρτας Περιορισμένης Χρονικής Διάρκειας ή κατόχων βεβαίωσης σχετικής αίτησης από την ενηλικίωσή τους και έως τη συμπλήρωση του 21^{ου} έτους της ηλικίας τους μπορούσαν να ζητήσουν τη χορήγηση της κάρτας Περιορισμένης Χρονικής Διάρκειας (άρθρο 2 § 3 π.δ. 358/1997 & άρθρο 2 § 4 π.δ. 359/1997)..

Εκτιμήσεις Συνηγόρου του Πολίτη

Λαμβάνοντας υπόψη τα παραπάνω ο Συνηγόρος του Πολίτη κρίνει ότι:

Η αίτηση – δήλωση νομιμοποίησης παραμονής για την απόκτηση πράσινης κάρτας παρείχε δικαίωμα προσωρινής νόμιμης διαμονής και εργασίας στους αιτούντες αλλοδαπούς. Για τον λόγο αυτόν με την αίτηση ο αιτών εφοδιαζόταν με κατάλληλο νομιμοποιητικό έγγραφο πιστοποιητικό. Συνεπώς, η έναρξη του χρόνου υπολογισμού της νόμιμης διαμονής θα πρέπει να ξεκινά από τον χρόνο αίτησης – δήλωσης νομιμοποίησης του ενδιαφερόμενου.

Στα προστατευόμενα μέλη των αιτούντων και κατόχων πράσινη κάρτα παρείχεται ουσιαστικά δικαίωμα νόμιμης διαμονής στη χώρα. Για τον λόγο αυτόν ρητώς οριζόταν ότι δεν απελαύνονται κατά τη διάρκεια ισχύος των εγγράφων των προσώπων πλησίον των οποίων διέμεναν στη χώρα.

Ακριβώς γιατί η διαμονή των προστατευόμενων μελών θεωρούντο νόμιμη παρείχεται δικαίωμα στα τέκνα των κατόχων πράσινη κάρτα, από τον χρόνο της ενηλικίωσης τους και μέχρι τη συμπλήρωση του 21^{ου} έτους της ηλικίας τους, να ζητήσουν πράσινη κάρτα. Δηλαδή, όταν με την ενηλικίωση πλέον τα τέκνα έχαναν την ιδιότητα του προστατευόμενου μέλους και εξ αυτού το δικαίωμα νόμιμης διαμονής, παρείχεται σε αυτά δικαίωμα αυτοτελούς νόμιμης διαμονής, κατόπιν αίτησης τους για πράσινη κάρτα.

Η έναρξη του χρόνου νόμιμης διαμονής για τα προστατευόμενα μέλη θα πρέπει ερμηνευτικά να ανατρέχει στον χρόνο έναρξης απαγόρευσης της απέλασής τους από τη χώρα, δηλαδή στον χρόνο δήλωσής τους από τον αιτούντα πράσινη κάρτα ως προστατευόμενα μέλη του.. .

Περαιτέρω αναμφισβήτητα, η αρμοδιότητα για την εφαρμογή του άρθρου 91 § 2 του ν. 3386/2005, το οποίο παρέχει δικαίωμα καθεστώτος αόριστης διάρκειας διαμονής στους αλλοδαπούς που διαμένουν νόμιμα και συνεχώς επί δεκαετία στη χώρα, ανήκει αποκλειστικά στο Υπουργείο Εσωτερικών.. Αυτό τελικώς θα ερμηνεύσει και θα κρίνει το περιεχόμενο τις διάταξης και των προϋποθέσεων υπαγωγής σε αυτήν.

Τέλος, ο Ο.Α.Ε.Δ., ανεξαρτήτως της άποψης που έχει διαμορφώσει για τον χρόνο έναρξης της νομιμότητας διαμονής των αιτούντων και κατόχων πράσινη κάρτα και κυρίως για τη νομιμότητα διαμονής των προστατευόμενων μελών των αιτούντων

και κατόχων πράσινη κάρτα, υποχρεούται να χορηγεί βεβαιώσεις ή πιστοποιητικά σε όλους τους ενδιαφερόμενους που ζητούν την καταγραφή των στοιχείων που τους αφορούν (όπως χρόνος αίτησης δήλωσης του αιτούντα πράσινη κάρτα, χρόνος δήλωσης μελών οικογένειας που συνοικούν με τον αιτούντα πράσινη κάρτα κ.ά).

Εν κατακλείδι, ο Συνήγορος του Πολίτη, με βάση τη συσσωρευμένη εμπειρία του, εκτιμά ότι το καθεστώς μακροχρόνιας και αόριστης διάρκειας διαμονής αποτελεί βασικό, αν όχι το βασικότερο, μέσο κοινωνικής ένταξης των μεταναστών με πολυετή νόμιμη παραμονή στη χώρα. Περαιτέρω, ότι η το κατά το ταχύτερο δυνατόν απόδοση των εν λόγω καθεστώτων διαμονής στους δικαιούχους τους, θα συνδράμει θετικότερα το έργο των υπηρεσιών αλλοδαπών, καθώς θα τις αποφορτίσει από την ανά διετία εξέταση των αιτημάτων ανανέωσης των αδειών διαμονής, τα οποία (αιτήματα) προκαλούν τα γνωστά προβλήματα μεγάλων καθυστερήσεων έκδοσης των σχετικών αποφάσεων. Για τον λόγο αυτόν θεωρεί κρίσιμη την άμεση εφαρμογή της διάταξης για το καθεστώς αόριστης διάρκειας διαμονής για όλους τους δικαιούχους αλλοδαπούς.

Προτάσεις Αρχής

Κατόπιν αυτών, ο Συνήγορος του Πολίτη προτείνει τα ακόλουθα:

- α) ο Ο.Α.Ε.Δ. να χορηγεί βεβαίωση - πιστοποιητικό σε κάθε ενδιαφερόμενο, κάτοχο πράσινης κάρτας ή μέλος οικογένειας του, η οποία θα αναγράφει όλα τα κρίσιμα στοιχεία που αφορούν το ιστορικό της διαμονής του στη χώρα και φυλάσσονται από τον Οργανισμό,
- β) ως έναρξη του χρόνου νόμιμης διαμονής για τους αιτούντες και κατόχους πράσινης κάρτας να υπολογισθεί ο χρόνος αίτησης – δήλωσης νομιμοποίησης τους για τη χορήγηση πράσινης κάρτας,
- γ) τα μέλη οικογένειας αιτούντων ή κατόχων πράσινης κάρτας που είχαν καταγραφεί στα νομιμοποιητικά έγγραφα διαμονής τους να θεωρηθούν νόμιμα διαμένοντες στη χώρα από τον χρόνο δήλωσής τους ως μέλη οικογένειας των αιτούντων πράσινη κάρτα.

Παρακαλούμε για τις άμεσες σχετικές σας ενέργειες; αι την ενημέρωση της Αρχής μας για αυτές.

Ευχαριστούμε για τη συνεργασία σας και παραμένουμε στη διάθεσή σας για κάθε διευκρίνηση

Με τιμή

Ανδρέας Τάκης
Βοηθός Συνήγορος του Πολίτη